

WORKSHOP MO SR K PRÍPRAVE SK PRES EÚ 2016

ČASŤA-PAPIERNIČKA | 2. – 3. NOVEMBER 2015

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Predsedenstvom Slovenskej republiky v Rade Európskej únie (SK PRES EÚ 2016) v druhej polovici roku 2016 sa symbolicky završí proces integrácie SR do európskych štruktúr, keďže **SR bude Rade EÚ predsedáť historicky prvýkrát**. Predsedať Rade EÚ predstavuje jedinečnú výzvu a zároveň príležitosť v mnohých oblastiach, o. i. **prezentovať sa ako schopný manažér a negociátor** a dokázať prevziať na seba koordinačné záväzky vyplývajúce z tejto náročnej úlohy. Gesciu nad koordináciou tohto procesu tradične preberajú ministerstvá zahraničných vecí, rovnako je to aj v prípade Slovenskej republiky. Komplexnosť, ktorú so sebou predsedenstvo prináša, si vyžaduje **zapojenie všetkých relevantných aktérov**. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky si túto skutočnosť uvedomuje a náležite reflektuje – od leta 2012, kedy sa proces prípravy SK PRES EÚ 2016 začal na národnej úrovni. Príprava SK PRES EÚ 2016 na národnej a rezortnej úrovni MO SR, program predsedníckeho Tria NL-SR-MT za oblasť obrany, nová Európska globálna stratégia alebo priority UK PRES EÚ 2017, boli predmetom diskusií expertného workshopu v dňoch 2. – 3. novembra 2015 v účelovom zariadení NR SR Častá-Papiernička, organizovaného MO SR v spolupráci s Veľvyslanectvom Spojeného kráľovstva a severného Írska v Bratislave a Slovenskou spoločnosť pre zahraničnú politiku (SFPA).

OFICIÁLNE OTVORENIE

V rámci oficiálneho otvorenia Amb. Miloš Koterec, štátny tajomník MO SR, zhrnul proces prípravy MO SR na SK PRES EÚ 2016: za posledný rok 2015 bol v rámci nej dosiahnutý **významný pokrok, a to vo všetkých jej oblastiach** (obsahovej, finančnej, logisticko-organizačnej, personálnej, mediálno-prezentačnej). Koordinácia prípravy SK PRES EÚ 2016 na MO SR je realizovaná prostredníctvom sekretariátu pre SK PRES EÚ 2016 v gescii štátneho tajomníka, ktorý je od septembra 2015 plne personálne obsadený, čo

umožňuje kvalitnejšiu koordináciu všetkých oblastí prípravy predsedníctva. Dôležité míľniky prípravy SK PRES EÚ 2016 v roku 2015 predstavujú **naplánovanie rezortných výdavkov na SK PRES EÚ 2016** na budúci rok, pokračovanie **vzdelávania desiatok zástupcov rezortu obrany v anglickom a francúzskom jazyku a zvýšenie ich profesionálnej expertízy, zintenzívnenie komunikácie s MZVaEZ SR** ako hlavným gestorom predsedníctva a formálnej i neformálnej komunikácie **s partnermi v Triu**, ktoré je prirodzeným nástrojom transferu skúseností a kontinuity. Táto spolupráca s partnermi z Holandska a Malty je reflektovaná v príprave obsahovej stránky programových dokumentov a ich následnej komunikácii z MZVaEZ SR. ŠTAT MO SR ďalej podčiarkol nevyhnutnosť **dôležitosti mediálnej stratégie a prípravy predsedníckych podujatí** za účelom priblíženia aktivít Slovenska ako predsedníckej krajiny našim občanom.

PANELOVÁ DISKUSIA I

Príprava SK PRES EÚ na národnej úrovni

Zástupkyne MZVaEZ SR zdôraznili dve základné roviny prípravy SK PRES EÚ 2016, a to na nadnárodnej a národnej úrovni. **Na nadnárodnej úrovni** sú prioritami **intenzívna komunikácia v rámci Tria**, ktorá vyvrcholí prijatím programu 15. decembra 2015 na Rade pre všeobecné záležitosti, **zachovanie kontinuity už nastolenej agendy v rámci EÚ**, adekvátne **adresovanie existujúcich výziev**, napríklad migrácie, komplexná príprava za účelom **flexibilnej reakcie na neočakávané**

situácie. Dôležitou skutočnosťou bude vstup Európskej komisie do druhej polovice svojho funkčného obdobia, čo môže priniesť nové výzvy, a z toho dôvodu bude nevyhnutné intenzívnejšie komunikovať s inštitúciami EÚ, na čo sa predsedníctvo SR musí dôkladne pripraviť. Druhú rovinu prípravy SK PRES EÚ 2016 predstavuje **národná úroveň**, v rámci ktorej MZVaEZ SR ako centrálny koordinátor preberá logistické zabezpečenie sprievodných aktivít SK PRES EÚ 2016 najmä v hlavnom meste, ale aj ostatných regiónoch Slovenska. Systém vnútorných procesov v rámci EÚ vygeneroval niektoré špecifické témy, ktoré tvoria konzistentnú líniu prekrývajúcu viacero predsedníctiev v Rade EÚ (o. i. napríklad témy ako jednotný digitálny trh EÚ, úniu kapitálových trhov, energetickú úniu, menovú úniu, viacročný finančný rámec, štrukturálne fondy, politiku rozširovania, migráciu). V súčasnosti **sa pripravuje podrobný kalendár SK PRES EÚ 2016**, ktorý bude obsahovať 15 neformálnych zasadnutí Rady EÚ, 5 ďalších ministerských konferencií a cca 80 podujatí na vyššej úradníckej úrovni. Dôležitou súčasťou príprav je aj **realizácia verejných obstarávaní**, z ktorých v súčasnosti 23 sa nachádza v stave uzatvorenej zmluvy. V kontexte vyššie uvedených faktov a informácií je nevyhnutné správne nastaviť **komunikačnú stratégiu**, a to nielen smerom k predsedníckemu Triu, európskym inštitúciami a zahraničným partnerom, ale aj na medzirezortnej úrovni a smerom k občanom SR. SK PRES EÚ 2016 je napokon kľúčovým nástrojom pre zviditeľnenie SR v EÚ a vo svete a zároveň jedinečnou príležitosťou na **obnovenie dôvery obyvateľstva v spoločný európsky projekt**.

PANELOVÁ DISKUSIA II

Aktuálny stav prípravy predsedníctva SR v Rade EÚ v podmienkach MO SR

V úvode druhej panelovej diskusie rezonovala príprava vojenskej časti rezortu obrany SR na SK PRES EÚ 2016, najmä v oblasti podujatí organizovaných v SR a na SZ SR pri EÚ, ako aj **príprava aktivít na podporu politickej priority SK PRES EÚ 2016** za MO SR, ktorou je oblasť „Partnerstva EÚ“ (s dôrazom na prehĺbenie spolupráce EÚ – Východné partnerstvo, EÚ – krajiny Západného Balkánu a strategického partnerstva EÚ – NATO).

Zmena bezpečnostného prostredia významne ovplyvní dianie a priority SR, regiónu aj celej EÚ. Aktuálny stav bezpečnostného prostredia si vyžaduje **aktívnu spoluprácu s krajinami v rámci predsedníckeho Tria** a nadväzovanie nových partnerstiev nielen v oblasti bezpečnosti. MO SR intenzívne pracuje na zabezpečení ubytovania, dopravy a komplexnom logistickom a ekonomickom zabezpečení podujatí SK PRES EÚ 2016 vo svojej gescii. Rovnako MO SR zintenzívňuje **mediálne a prezentačné aktivity** (prednášky pre expertov a študentov, príspevky v odborných populárnych rezortných periodikách), ktoré vychádzajú z rezortnej mediálnej stratégie pre SK PRES EÚ 2016. Predmetné aktivity majú za cieľ **spopularizovať tému SBOP smerom dovnútra rezortu obrany a navonok**, ako aj demonštrovať záujem o túto problematiku. Panelisti napokon vyzdvihli dôležitosť odborného vzdelávania a jazykovej prípravy zamestnancov rezortu a zhodli sa na potrebe posilnenia kapacít Stáleho zastúpenia SR pri EÚ, obsadením štátnozamestnaneckých miest a angažovaním stážistov.

PANELOVÁ DISKUSIA III

Príprava PRES EÚ, národné priority a spolupráca v rámci PRES Tria

V poradí tretej panelovej diskusii sa prizvaní hostia venovali problematike koordinácie aktivít v rámci Tria v oblasti bezpečnosti a predstaveniu národných priorít. Z pohľadu Slovenska je prioritou kladená na podporu partnerských vzťahov Európskej únie. Na inštitucionálnej úrovni je zásadné podporovať vzťahy s inými medzinárodnými organizáciami, najmä NATO, ale aj OSN alebo OBSE. I keď ešte neexistuje spoločná zhoda Tria vo forme jednotného dokumentu v oblasti SBOP, rámcové dokumenty ako *Strategic Agenda of the European Council*, *Political guidelines of the Commission*, *Letter of Intent* ako aj *Working Programme of the Commission for 2016* ponúkajú východiskové idey, na ktorých bude program založený. Všetci panelisti takisto potvrdili záujem venovať zvýšenú pozornosť najmä oblasti vzťahov EÚ s NATO, aktívnej participácie na ďalšom procese prípravy a implementácie Európskej globálnej stratégie ako aj oblasti reformy bezpečnostného sektora.

PANELOVÁ DISKUSIA IV

Príprava a priority UK PRES EÚ 2017

Rok 2017 je relatívne ďaleko a preto je prirodzené, že Spojené kráľovstvo zatiaľ nedisponuje jasne stanovenými prioritami v oblasti obrany a bezpečnosti. Záujem však bude zamerať sa na civilnú stránku SBOP, obranný priemysel a reformu bezpečnostného sektora. Ako hlavné výzvy pre členské štáty panelisti identifikovali proces kreovania Európskej globálnej stratégie a zároveň výzvu zameranú na predsedníctvo v podobe vytvorenia hranice medzi vnútornými a vonkajšími bezpečnostnými hrozbami. Za každých okolností je však potrebné dodržiavať komplexný prístup k bezpečnosti a využívať pridanú hodnotu EÚ najmä v oblasti budovania kapacít. Panelisti sa dotkli aj ďalšej témy, ktorú považujú za vysoko relevantnú a to vzťah medzi EÚ a NATO, respektíve ich komplementaritu v oblastiach ako kybernetická bezpečnosť alebo hybridná vojna. V procese identifikácie komparatívnej výhody medzinárodných organizácií, aktívnych v oblasti bezpečnosti, nie je možné prehliadať ani OBSE a OSN a ich prístup napríklad k oblasti krízového manažmentu alebo reformy bezpečnostného sektora.

PANELOVÁ DISKUSIA V

Európska rada o obrane 2016, príprava novej Európskej bezpečnostnej stratégie a národné vstupy rezortov obrany

V rámci poslednej panelovej diskusie podobne ako v predchádzajúcom paneli rezonovala téma **nevyhnutnosti hlbšej spolupráce medzi EÚ a NATO**. Panelisti identifikovali základné aspekty pre udržanie stability bezpečnostného prostredia, ktoré zároveň vnímajú ako kľúčové body novej Európskej bezpečnostnej stratégie. Konkrétne vyzdvihli **význam stability susedskej politiky a schopnosť reagovať na aktuálne bezpečnostné výzvy** (napríklad migrácia, obchodovanie s ľuďmi). Na dosiahnutie vytvorenia komplexnej a pre všetky členské krajiny efektívnej bezpečnostnej stratégie je potrebné splniť niekoľko cieľov. Primárnym a zároveň **najdôležitejším cieľom je udržať európsku integráciu a posilniť spoločné politiky**. Napokon, vývoj by mali nevyhnutne smerovať k **zlepšeniu parlamentného zapojenia do SBOP na úrovni členských štátov EÚ a zintenzívneniu obrannej spolupráce**.

ODPORÚČANIA

- *Pokračovať vo vzdelávaní zástupcov rezortu obrany v anglickom a francúzskom jazyku a zvyšovaní ich profesionálnej expertízy aj v roku 2016*
- *Zintenzívňovať komunikáciu s MZVaEZ SR ako hlavným gestorom predsedníctva v ďalšom procese prípravy a realizácie SK PRES EÚ 2016*
- *Podporovať formálnu a neformálnu komunikáciu rezortných partnerov v rámci predsedníckeho Tria NL-SR-MT*
- *Kontinuálne poskytovať vstupy do podrobného kalendára podujatí SK PRES EÚ 2016 za oblasť rezortu obrany*
- *Pripraviť a zrealizovať nevyhnutné verejné obstarávania za oblasť rezortu obrany*
- *Úspešne implementovať naplánované aktivity na podporu priority SK PRES EÚ 2016 za MO SR s názvom „Partnerstvá EÚ“ v roku 2016 a reálne tak podporiť prehĺbenie partnerských vzťahov EÚ*
- *Realizovať v praxi komplexný prístup k medzinárodnej bezpečnosti*
- *Zvyšovať dôveru obyvateľstva v spoločný európsky projekt prostredníctvom implementácie mediálnej stratégie MO SR pre SK PRES EÚ 2016 a angažovania mimovládnej a akademickej sféry v oblasti SK PRES EÚ 2016*
- *Aktívne sa podieľať na ďalšom procese prípravy a implementácie Európskej globálnej stratégie*
- *Zlepšovať parlamentné zapojenie do SBOP na úrovni členských štátov EÚ a zintenzívňovať obrannú spoluprácu medzi ČR EÚ*

SPRACOVALI:

Samuel Goda, Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku
Kludia Báňaiová, Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku
Miroslav Mizera, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky